

DELINQUÈNCIA I SOCIETAT

Qui roba un ou, roba un bou

Quim Gibert

Psicòleg i coautor
d'Identitats, Convivència
o conflictes?

La primavera de 2009 un delinqüent «de carrera» i «expert», tal com el va titllar la policia de Nova Zelanda, fou vist amb simpatia per molts antípodes. Es tractava de Billy el Perseguit, un fugitiu amb cara d'entrenat i aire indomable. Malgrat les malifetes (robatoris, raptes, assetjaments), es van confeccionar samarretes amb la frase «On és Billy?» i un cantant amateur li va dedicar una balada.

Aquest prototipus d'intrèpid, capaç de fer anar de corcoll la justícia, desvetlla admiració perquè, segons el criminòleg Greg Newbold, «la gent adora aquells que assumeixen riscos i se'n surten» (El Periòdic, 21-5-09).

Saltant d'una illa dels mars del sud a una illa mediterrània, l'escriptor sicilià Andrea Camilleri, guardonat el 2008 amb el Premi de novel·la «http://novel.la» negra de RBA, confirma que els mafiosos tenen un carisma monstruós: «Jo n'he conegut dos o tres i si no vigiles quedés fascinat per aquesta gent» (El Periòdic, 8-10-08). Camilleri afegeix, a

manera d'exemple, que en la novel·la El dia de l'òliba, del també sicilià Leonardo Sciascia, el personatge mafios «resulta d'una simpatia estrepitosa, encara que Sciascia estigués escrivint un llibre contra la màfia».

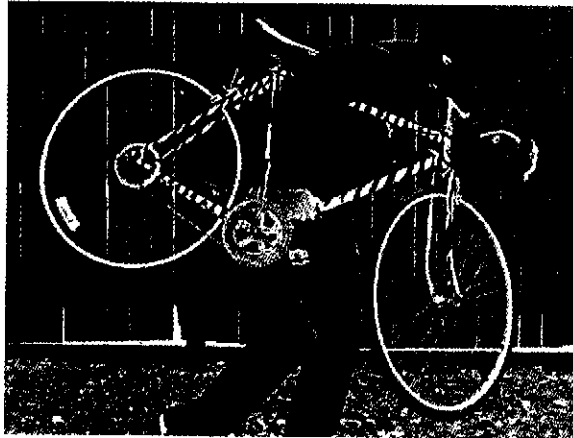
L'Organització Mundial de la Salut, OMS, ha definit aquestes conductes pèrfides de «trastorns», que es caracteritzen per una forma persistent i reiterada de comportament dissocial, agressiu o desafiant.

El psicòleg Vicente Garrido ha verificat que en molts casos són joves benestants però que no tenen dependència afectiva dels pares perquè s'hi senten molt poc vinculats: «això els permet enfrontar-se a les normes educatives de la família sense el sentiment de culpa o el remordiment que tenen els nens que estimen els seus pares» (El Periòdic, 5-5-10).

Garrido afegeix que fa 40 anys també n'hi havia, de marrecs violents: «però vivien en un ambient extern que els obligava a mantenir l'autocontrol. La societat ha perdut capacitat de socialitzar».

Sortosament hi ha excepcions que han confirmat la regla: trapelles que tenien tots els números per acabar malament han fet un tomb inesperat en la seva trajectòria.

La mare d'uns dels actors més ben

'Trapelles que tenien tots els números per acabar malament han fet un tomb inesperat en la seva trajectòria'

pagats de França recorda així la infantesa del seu fill: «Mai sabíem on era i sovint la policia ens el duia, cap al tard, a casa». Ho va explicar el dia que Gérard Depardieu va rebre les claus de la seva ciutat natal, Châ-

teauroux. Depardieu confessa que, als 12 anys, va aprendre a conduir robant cotxes: «Jo vaig robar cotxes, vaig participar en baralles i vaig passar un cert temps en cel·les de comissaria (...) cada cop que es pro-

duïa un robatori, la policia em venia a buscar». Durant la preadolescència va abandonar la llar familiar i va viure amb dues prostitutes, que el van definir com «una espècie de gangster a petita escala».

Amb 15 anys es va convertir en un rodamón que pidolava en els trens i, més tard, es va fer passar per un cec que, ajudant-se d'un bastó, venia sabó a domicilis particulars: «Fou la meua primera aportació al cinema».

Marianne Gray, la seva biògrafa, detalla que Depardieu es va adonar que la identitat delictiva que havia triat s'adaptava, en certes ocasions, al teatre i al cinema. Tant és així, que un dels primers films que el va catapultar fou Los rompedelotas (Les valseuses, 1974, en va ser el títol original), una història trepidant protagonitzada per dos delinqüents.

Des de llavors el seu períple artístic ha estat exitós: els anys 1981 i 1991 va obtenir el Cèsar al millor actor, el màxim guardó del cinema francès. Malgrat que els episodis d'agressivitat han perdurat en el decurs de la seva vida privada, per mitjà del cinema ha pogut reconduir parcialment aquestes reaccions incíviques tot desplegant el seu talent creatiu. És a dir, ha trobat el seu lloc a la societat.

ANOTACIONES TURÍSTICAS

Vacaciones sobre railes

José María Orte Bermúdez

Profesor y escritor de Turismo

A camino largo, paso corto". Esta peculiar expresión lingüística forma parte de la elaborada colección de adagios recopilados por José Calles Valles en su espléndida obra "Refranero Popular".

El trayecto puede ser largo o medio; pero el paso del caballo que galopa por el camino de hierro (dice el poeta) es corto. Corto; para otear y embelesarse con los paisajes que captan las pupilas de los turistas a través de las gigantizadas ventanillas de los vagones.

Archisabido es que la actividad del ferrocarril gira sobre tres ejes: transporte de mercancías, de viajeros y producto turístico. Aparcamos su importante labor (trasladar a ingentes cantidades de turistas desde su residencia habitual al destino vacacional), para centrarnos en la tercera vertiente del trío: producto turístico. Trenes sobre railes. Omitimos, para no dilatar el artículo, sus congéneres calzados con ruedas neumáticas que comparten casco urbano con otros vehículos.

Tren Transcantábrico. Según

los próceres en turismo: "Crucero de lujo sobre railes por el norte de España". El diseño, la confortabilidad, la exquisita atención y el experto equipo humano le han convertido en referente y exponente internacional del turismo de calidad.

Ocho días y siete noches, 54 privilegiados viajeros comparten el inolvidable trayecto de León o San Sebastián a la ciudad del apóstol: Santiago de Compostela.

Tren Al-Andalus. Este lujoso hotel rueda durante seis días y cin-

'El paso del caballo que galopa por el camino de hierro permite otear los paisajes por la ventanilla'

co noches por las vías férreas de Sevilla, Córdoba, Granada y Jerez. Sus coches-cama, contruidos en Francia el 1929, son los que utilizaba la monarquía británica en sus desplazamientos durante las vacaciones desde Calais hasta La Cos-

ta Azul.

Recorrer estos emporios turísticos a bordo de tan majestuoso tren, impregnado del marchamo de la época -Belle Epoque-, resulta una experiencia inolvidable, en vuelta en una mixtura de elegancia, distinción y glamour.

Tren de Cervantes. Con destino a Alcalá de Henares, Patrimonio de la Humanidad. Se trata de un recorrido teatralizado, en el que un puñado de actores dan vida a Don Quijote, Sancho Panza y otros personajes de la inmortal obra del universal Cervantes.

Tren de la Fresa. Transporta al viajero al pasado, a la inauguración de la línea Madrid-Aranjuez (residencia palaciega de los reyes de España). Degustación de fresones.

Tren de los Lagos. Genuino y singular itinerario de la histórica locomotora de vapor "La Garrafa". En su recorrido -Lleida/La Pobra de Segur-, zigzaguea embalses, bordea el río (Noguera Pallaresa) y serpentea entre impresionantes desfiladeros.

Lleva a los turistas hasta los excepcionales parajes donde la naturaleza despliega todo su esplendor. Donde el prepinero se adorna con las cerúleas láminas lacustres que dan nombre al tren.

Tren del cemento, Tren de Si-güenza, Tren de Solter, Tren de ...

UCI DE LA NATURA

David Colell Orrit / Ecologista

Enderrocar una central eòlica

La Plataforma Salvem el Tallat i l'ipena han aconseguit que una sentència del Jutjat Contenciós Administratiu de Lleida declari il·legal la central eòlica del Tallat al terme de Vallbona de les Monges. La denúncia es va presentar contra les llicències municipals d'obres per considerar-les que no s'ajustaven a la normativa vigent.

Recordem que al gener del 2009 es va donar a conèixer una altra sentència del TSJC que declarava il·legals dos centrals eòliques a Vilobí i al Tallat. Les resolucions judicials exigeixen que aquest tipus d'infraestructures siguin compatibles amb el planejament urbanístic de la zona.

Tot plegat posa de relleu que, tot i les bondats de l'energia renovable, i del fet que pugui aportar certs guanys econòmics, abans cal avaluar els impactes sobre el territori, des de diferents aspectes com ara el paisatge, l'ecosistema natural i agrari, i la salut pública, ja que la proximitat als nuclis de població fa que el soroll i els reflexos lumínics afectin les persones. L'apuntat és el que ha dut la pagedia de la Granadella i la

UP ha manifestar-se en desacord amb les centrals projectades en aquest municipi garriguenc, que deixarà CIU fora de l'alcaldia. Plataformes, grups ecologistes i afectats només demanen que les administracions tramitin amb el màxim de transparència i rigor els projectes (amb la mateixa exigència aplicada a la ciutadania) i s'obrin a la

'Tot i les bondats de l'energia renovable, abans cal avaluar els impactes de la seva instal·lació sobre el territori'

participació a fi d'afavorir el consens social. D'aquesta manera s'estalviarien els recursos invertits en els processos judicials així com les sentències adverses.

Massa sovint empreses i governs decideixen el futur d'un territori d'esquena a la població i afavorint interessos particulars allunyats del bé comú.